

FSD3779 SUOMALAISET JA DEMOKRATIA 2020

FSD3779 FINNS AND DEMOCRACY 2020

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

T1 Oletko...

- (a) mies
- (b) nainen
- (c) en halua / osaa vastata

T2 Minä vuonna olet syntynyt?

T3 Mikä on kotiosoitteesi postinumero?

T4 Mikä on korkein suorittamasi koulutusaste tai tutkinto? (Valitse vain yksi vaihtoehto. Jos olet päätoiminen opiskelija, valitse se vaihtoehto, johon nykyinen opiskelusi tähtää.)

- (a) Peruskoulu (ml. kansakoulu ja/tai keskikoulu)
- (b) Ammatillinen perustutkinto (ammattikoulu)
- (c) Ylioppilastutkinto (ei ammattikoulutusta)
- (d) Opistoasteen ammatillinen tutkinto
- (e) Ylempi opistoasteen tutkinto tai ammattikorkeakoulututkinto
- (f) Yliopistotutkinto
- (g) Muu koulutus

T5 Mikä seuraavista kuvaa nykyistä asuinpaikkaasi sekä sitä ympäristöä, jossa enimmäkseen vietit nuoruutesi? [HUOM VALITAAN SIIS KAKSI KERTAA, 1. KERRALLA NYKYINEN ASUINPAIKKA, TOISELLA NUORUUDEN ASUINPAIKKA]

- a) Pääkaupunkiseutu
- b) Iso kaupunki (70 000 asukasta tai enemmän)
- c) Pieni kaupunki (alle 70 000 asukasta)
- d) Kylä / maaseudun taajama
- e) Maatila / maaseudun haja-asutusalue

T6 Kuinka suuret ovat keskimäärin kotitaloutesi yhteenlasketut vuositulot veroja vähentämättä (=bruttotulot) mukaan laskien veronalaiset sosiaalietuudet?

- a) Enintään 20 000

- b) 20 001 – 35 000
- c) 35 001 – 50 000
- d) 50 001 – 70 000
- e) Yli 70 000

T7 Kuinka monta henkeä kotitaloudessasi asuu?

- a) Yhteensä ___ 18-vuotta täyttäneitä
- b) Yhteensä ___ alle 18-vuotiaista

T8 Kuinka kiinnostunut olet politiikasta?

- Erittäin kiinnostunut
- Jonkin verran kiinnostunut
- Vain vähän kiinnostunut
- En lainkaan kiinnostunut
- En osaa sanoa (ei luetella)

T9 Miten tärkeinä pidät itsellesi seuraavia kanavia seurata ja hankkia tietoa yhteiskunnallisista asioista?

- Erittäin tärkeänä
- Melko tärkeänä
- Vain vähän tärkeänä
- En lainkaan tärkeänä
- En osaa sanoa (ei luetella)

- a) Televisio
- b) Valtakunnalliset tai paikalliset sanomalehdet (ml. lehtien omat internetsivut)
- c) Iltapäivälehdet (esim. Ilta-Sanomat, Iltalehti)
- d) Radio
- e) Aikakauslehdet
- f) Sosiaalinen media esim. Facebook, Twitter tai Instagram
- g) Google-haut internetistä
- h) Ehdokkaita tai puolueita koskevat videot internetissä, esim. YouTube
- i) Ehdokkaiden ja puolueiden kotisivut internetissä
- j) Keskustelut perheenjäsenten tai ystävien kanssa

T10 Kuinka uskonnollinen olet mielestäsi?

Erittäin

Jonkin verran

Vain vähän

En lainkaan

T11 Mihin seuraavista ryhmistä samaistut mielestäsi vahvimmin?

Suomalaiset

Suomenkieliset suomalaiset

Ruotsinkieliset suomalaiset

Maahanmuuttajataustaiset suomalaiset

Ei mikään edellä mainituista

K1 Voiko mielestäsi ihmisiin luottaa, vai onko niin, ettei ihmisten suhteen voi olla liian varovainen. Kerro mielipiteesi asteikolla nollasta kymmeneen, jossa nolla tarkoittaa, ettei ihmisten kanssa voi olla liian varovainen ja 10, että useimpiin ihmisiin voi luottaa?

0 Ei voi olla liian varovainen

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10 Useimpiin ihmisiin voi luottaa

96 n osaa sanoa (ei luetella)

K2 Miten hyvin arvioit tuntevasi politiikkaa ja yhteiskunnallisia asioita?

Erittäin hyvin

Hyvin

Melko hyvin

En kovinkaan hyvin

Heikosti

En osaa arvioida (ei luetella)

K3 Missä määrin luotat tai et luota seuraaviin tahoihin? Arvioi kutakin tahoa asteikolla nollasta kymmeneen, missä 0 = ”en luota ollenkaan” ja 10 = ”luotan täysin”

a) Tasavallan presidentti

b) Poliittiset puolueet

c) Eduskunta

d) Poliitikot

d) Euroopan unioni

f) Oikeuslaitos

g) Poliisi

h) Tiedotusvälineet

0 En luota ollenkaan

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10 Luotan täysin

96 n osaa sanoa (ei luetella)

K4 On olemassa asioita, joita voidaan pitää poliittisina ja toisaalta on asioita, jotka voidaan nähdä epäpoliittisina. Kerro missä määrin seuraavissa asioissa on mielestäsi kyse politiikasta. (Ei lainkaan kyse politiikasta, vain vähän kyse politiikasta, osittain kyse politiikasta, paljolti kyse politiikasta ja kyse pelkästään politiikasta)

Kyse pelkästään politiikasta

Paljolti kyse politiikasta

Osittain kyse politiikasta

Vain vähän kyse politiikasta

Ei lainkaan kyse politiikasta

En osaa sanoa (ei luetella)

- a. Konfliktit hallituksen sisällä
- b. Maapallon lämpeneminen
- c. Rautateiden rakentaminen
- d. Lastenhuolto
- e. Ydinvoiman rakentaminen
- f. Asuntolainan korkotaso
- g. Kotitöiden jakautuminen parisuhteessa
- h. Itsenäisyyspäivän juhlinta
- i. Samaa sukupuolta olevien avioliitto
- j. Työttömyys
- k. Ruoan ostaminen
- l. Lasten kasvatus
- m. Presidenttiparin lapset
- n. Suomen NATO-jäsenyys
- o. Verorasitus
- p. Kasvisruokavalio
- q. Eutanasia (avustettu kuolema)
- r. Lasten rokottaminen

K5 [FILTER] Koetko olevasi hieman lähempänä jotakin puoluetta muihin puolueisiin verrattuna?

- a. Kyllä
- b. En
- c. En osaa sanoa

K6 Jos K5 = kyllä

Mikä puolue? VAIN YKSI MAININTA

- 01. Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
- 02. Kansallinen Kokoomus
- 03. Perussuomalaiset
- 04. Suomen Keskusta
- 05. Vihreä liitto
- 06. Vasemmistoliitto
- 07. Suomen ruotsalainen kansanpuolue
- 08. Suomen Kristillisdemokraatit
- 09. Sininen tulevaisuus
- 10. Jokin muu puolue tai ryhmittymä, mikä? (avovastaus)

- 97. En halua sanoa (spontaani)

K7 Jos K5 = kyllä Kuinka läheiseksi koet tämän puolueen?

- a) erittäin läheiseksi
- b) melko läheiseksi
- c) en kovinkaan läheiseksi
- d) en osaa sanoa

K8 Nykyisin monet jättävät syystä tai toisesta äänestämättä vaaleissa. Kävitkö sinä äänestämässä viimeksi käydyissä eduskuntavaaleissa?

- a. Kävin
- b. Jätin tällä kertaa äänestämättä
- c. En ollut äänestysikäinen

d. En halua sanoa

K9 Jos K8 = kyllä: Mitä puoluetta äänestit?

01. Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
02. Kansallinen Kokoomus
03. Perussuomalaiset
04. Suomen Keskusta
05. Vihreä liitto
06. Vasemmistoliitto
07. Suomen ruotsalainen kansanpuolue
08. Suomen Kristillisdemokraatit
09. Sininen tulevaisuus
10. Jokin muu puolue tai ryhmittymä, mikä? (avovastaus)

K10 Poliitikassa puhutaan joskus vasemmistosta ja oikeistosta. Käytämme asteikkoa, jossa nolla tarkoittaa eniten vasemmalla ja kymmenen eniten oikealla. Mihin kohtaan sijoittaisit seuraavat puolueet tällä asteikolla?

00. Vasemmisto

01.

02.

03.

04.

05.

06.

07.

08.

09.

10. Oikeisto

95. En ole kuullut vasemmisto–oikeisto-ulottuvuudesta (spontaani)

96. En ole kuullut puolueesta (spontaani)

97. En halua sanoa (spontaani)

98. En tiedä, kuinka sijoittaa puolue asteikolle (spontaani)

99. Missing

a. Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)

b. Kansallinen Kokoomus (KOK)

c. Perussuomalaiset (PS)

d. Suomen Keskusta (KESK)

e. Vihreä liitto (VIHR)

f. Vasemmistoliitto (VAS)

g. Suomen ruotsalainen kansanpuolue (RKP)

h. Suomen Kristillisdemokraatit (KD)

i. Liike Nyt

K11 Käyttäen samaa asteikkoa, mihin sijoittaisit itsesi?

00. Vasemmisto

01.

02.

03.

04.

05.

06.

07.

08.

09.

10. Oikeisto

95. En ole kuullut vasemmisto–oikeisto-ulottuvuudesta (spontaani)

96. En ole kuullut puolueesta (spontaani)

97. En halua sanoa (spontaani)

99. Missing

K12 Kuinka tyytyväinen olet demokratian toimivuuteen Suomessa?

- a. Erittäin
- b. Melko
- c. En kovinkaan
- d. En lainkaan
- e. En osaa sanoa

K13 Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä? (Täysin samaa mieltä; jokseenkin samaa mieltä; jokseenkin eri mieltä; täysin eri mieltä)

Täysin samaa mieltä

Jokseenkin samaa mieltä

Jokseenkin eri mieltä

Täysin eri mieltä

En osaa sanoa (ei luetella)

- a) Vähemmistöjen oikeudet on turvattava lailla
- b) On joskus tärkeämpää pitää kiinni vähemmistön oikeuksista, kuin tehdä niin kuin enemmistö haluaa
- c) Jokaiselle ihmiselle kuuluu yhtä laadukas terveydenhuolto
- d) On hyväksyttävää, että joillakin on huomattavasti korkeammat tulot kuin toisilla
- e) Jokaisen ihmisen kuuluu saada yhtä hyvä koulutus, riippumatta tämän yhteiskunnallisesta asemasta
- f) On hyväksyttävää, että joillain kansalaisilla on enemmän poliittista vaikutusvaltaa kuin toisilla
- g) Jokaiselle ihmiselle on taattava hyvä elintaso
- h) Demokratiassa kenestä tahansa pitää voida tulla kansanedustaja
- i) Kansalaisten oikeutta kritisoida vallanpitäjiä ei tule rajoittaa missään olosuhteissa
- j) Viranomaisten ei tule aina kohdella kaikkia ihmisiä samanarvoisesti

K14 Kun ajattelet kouluaikaasi, kuinka usein tapahtui seuraavaa?

Usein

Toisinaan

Harvoin

Ei koskaan

En osaa sanoa (ei luetella)

- a) Oppilaat saivat olla avoimesti eri mieltä kuin opettaja poliittisista ja yhteiskunnallisista asioista

- b) Opettajat kannustivat oppilaita tekemään itsenäisiä päätöksiä
- c) Opettajat rohkaisivat oppilaita ilmaisemaan mielipiteitään politiikasta ja yhteiskunnasta
- d) Oppilaat ottivat esille ajankohtaisia poliittisia tapahtumia keskusteltavaksi luokassa
- e) Oppilaat ilmaisivat luokassa poliittisia ja yhteiskunnallisia mielipiteitä, vaikka ne erosivat luokan enemmistön mielipiteistä
- f) Opettajat kannustivat oppilaita keskustelemaan asioista erilaisia mielipiteitä edustavien ihmisten kanssa
- g) Selittäessään politiikkaa ja yhteiskuntaa koskevia asioita tunnilla, opettajat tarkastelivat niitä eri näkökulmista

K15 Mikä kuvaa nuoruutesi perhetilannetta parhaiten? Mikäli sinulla on ollut äidin ja/tai isän sijaan huoltaja (esim. isovanhempi), voit vastata ajatellen tätä henkilöä.

- a. Perheessäni oli kaksi vanhempaa, isä ja äiti
- b. Perheessäni oli kaksi vanhempaa, kumpikin äitejä
- c. Perheessäni oli kaksi vanhempaa, kumpikin isiä
- d. Perheessäni oli yksi vanhempi, äiti
- e. Perheessäni oli yksi vanhempi, isä

K16 Kun ajattelet nuoruuttasi, mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Mikäli sinulla on ollut äidin ja/tai isän sijaan huoltaja, voit vastata ajatellen tätä henkilöä. Jos sinulla on ollut vain toinen vanhempi, vastaa vain tämän henkilön osalta. (äiti ja isä kysyttävä erikseen) (Täysin samaa mieltä; jokseenkin samaa mieltä; jokseenkin eri mieltä; täysin eri mieltä)

- a) Isäni/äitini oli kiinnostunut poliittisista ja yhteiskunnallisista asioista
- b) Isäni/äitini oli hyvin perillä poliittisista ja yhteiskunnallisista asioista
- c) Isäni/äitini oli aktiivinen poliittisissa tai yhteiskunnallisissa järjestöissä
- d) Isäni/äitini yritti saada minut tietoiseksi maailman tapahtumista
- e) Isäni/äitini rohkaisi minua keskustelemaan poliittisista ja yhteiskunnallisista asioista
- f) Olimme isäni/äitini kanssa samaa mieltä poliittisista ja yhteiskunnallisista kysymyksistä
- f) Isälläni/äidilläni oli tapana äänestää vaaleissa
- g) Isäni/äitini seuraavat/seurasivat uutisia

K17 Kun ajattelet kouluaikaasi, kuinka usein teit seuraavia asioita kouluajan ulkopuolella?

Päivittäin tai lähes päivittäin

Viikoittain (vähintään kerran viikossa)

Kuukausittain (vähintään kerran kuukaudessa)

En koskaan tai hyvin harvoin

En osaa sanoa (ei luetella)

- a) Keskustelit kotona poliittisista tai yhteiskunnallisista asioista
- b) Keskustelit muiden sukulaisten kanssa poliittisista tai yhteiskunnallisista asioista
- c) Keskustelit ystäväsi kanssa poliittisista tai yhteiskunnallisista asioista
- d) Katsoit televisiota saadaksesi tietoa koti- ja ulkomaan uutisista
- e) Luit sanomalehteä saadaksesi tietoa koti- ja ulkomaan uutisista
- f) Hait internetistä tietoa koti- ja ulkomaan uutisista
- g) Keskustelit kotona ajankohtaisista ulkomaiden tapahtumista
- h) Keskustelit ystäväsi kanssa ajankohtaisista ulkomaiden tapahtumista
- i) Osallistuit johonkin nuorten harrasteryhmään (esim. partio, 4H-kerho, urheiluseura, musiikkikoulu tai -ryhmä)

K17 Mitä meiltä olet seuraavista väittämistä?

Täysin samaa mieltä

Jokseenkin samaa mieltä

Jokseenkin eri mieltä

Täysin eri mieltä

En osaa sanoa (ei luetella)

- a. Äänestämällä tavalliset ihmiset voivat vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon
- b. Minulla ei ole mitään sananvaltaa siihen, mitä maan hallitus ja eduskunta päättävät
- c. Joskus politiikka vaikuttaa niin monimutkaiselta, että en oikein ymmärrä mitä on tekeillä
- d. Luotan omiin kykyihini osallistua politiikkaan
- e. Demokratialla voi olla ongelmansa, mutta se on parempi kuin muut hallitusmuodot
- f. Poliitiikkaa ei tarvitse seurata mediasta, koska asiat voi halutessaan tarkistaa googlettamalla
- g. Useimmat ihmiset ymmärtävät politiikkaa riittävän hyvin voidakseen äänestää järkevästi

h. Demokratian ongelma on, että useimmat ihmiset eivät tiedä, mikä on heidän itsensä kannalta parasta

K18 FILTER: Kuinka usein käytät sosiaalista mediaa (esim. Instagram, Facebook, Twitter)?

1. Päivittäin, yli 4 tuntia
2. Päivittäin, alle 4 tuntia
3. Muutamia kertoja viikossa
4. Harvemmin
5. En lainkaan -> hyppää yli seuraavat kaksi kysymystä

K19 Jos K18 = 1-4: Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä? Käytän sosiaalista mediaa voidakseni...

(täysin samaa mieltä; jokseenkin samaa mieltä; jokseenkin eri mieltä; täysin eri mieltä)

Täysin samaa mieltä

Jokseenkin samaa mieltä

Jokseenkin eri mieltä

Täysin eri mieltä

En osaa sanoa (ei luetella)

- a) hankkia tietoa politiikasta ja yhteiskunnasta
- b) jakaa tietoa politiikasta ja yhteiskunnasta muiden kanssa
- c) ilmaista yhteiskunnallisia mielipiteitäni
- d) vaikuttaa muiden mielipiteisiin

K20 Jos K18= 1-4: Missä määrin seuraavat väittämät kuvaavat mielestäsi omia kokemuksiasi sosiaalisesta mediasta?

Täysin samaa mieltä

Jokseenkin samaa mieltä

Jokseenkin eri mieltä

Täysin eri mieltä

En osaa sanoa

- a) Kohtaan sosiaalisessa mediassa enimmäkseen sellaista yhteiskunnallista ja poliittista informaatiota, joka vastaa omia mielipiteitani
- b) Olen tekemisissä vain sellaisten ihmisten kanssa sosiaalisessa mediassa, joiden mielipiteet yleensä vastaavat omiani
- c) Seuraan sosiaalisessa mediassa sellaisia henkilöitä ja tahoja, joiden mielipiteet yleensä vastaavat omiani
- d) Jaan toisinaan materiaalia sosiaalisessa mediassa, jonka todenperäisyydestä en ole varma
- e) Jaan yleensä materiaalia sosiaalisessa mediassa, joka vastaa omia mielipiteitani
- f) Epäröin osallistua yhteiskunnallisiin ja poliittisiin keskusteluihin sosiaalisessa mediassa, koska pelkään muiden reaktioita
- g) Osallistuessani yhteiskunnallisiin ja poliittisiin keskusteluihin sosiaalisessa mediassa, pyrin aina perustelemaan omat mielipiteeni
- h) Muut ihmiset pyrkivät yleensä perustelemaan poliittiset mielipiteensä osallistuessaan keskusteluihin sosiaalisessa mediassa
- i) Pidän sosiaalisessa mediassa kohtaamaani informaatiota luotettavana

K21 Seuraavassa on joukko erilaisia yhteiskunnallisen osallistumisen muotoja. Mitä näistä olet tehnyt viimeksi kuluneiden neljän vuoden aikana, tai jos tuntisit asian tärkeäksi, mitä saattaisit tehdä?

Olen tehnyt/ En ole tehnyt, mutta saattaisin tehdä/En ole tehnyt, enkä tekisi

Olen tehnyt

En ole tehnyt, mutta saattaisin tehdä

En ole tehnyt, enkä tekisi

- a. Ottaa yhteyttä poliittisiin päätöksentekijöihin tai virkamiehiin
- b. Kirjoittaa nimeni kansalaisaloitteeseen
- c. Osallistua poliittiseen puolueen toimintaan
- d. Tehdä ostopäätöksiä eettisin perustein
- e. Osallistua rauhanomaisiin mielenosoituksiin

K22 Maamme poliittisen järjestelmän perustana on perustuslaki. Mille seuraavista valtiollinen valta Suomessa tämän perustuslain mukaan kuuluu?

- (a) Oikeuslaitokselle
- (b) Kansalle
- (c) Presidentille
- (d) Hallitukselle

K23 Kuka toimii tällä hetkellä Suomen pääministerinä ja mitä puoluetta hän edustaa? (Merkitkää puolueeksi SIT, mikäli henkilö ei mielestänne edusta mitään puoluetta)

Nimi:

Puolue:

K24 Valitkaa seuraavista ne puolueet, jotka ovat tällä hetkellä edustettuina maamme hallituksessa?

- (a) Kansallinen Kokoomus
- (b) Suomen Sosialidemokraattinen Puolue
- (c) Suomen Keskusta
- (d) Perussuomalaiset
- (e) Ruotsalainen Kansanpuolue
- (f) Kristillisdemokraatit
- (g) Vihreä Liitto
- (h) Vasemmistoliitto

K25 Kuinka usein eduskuntavaalit tulee vähintään järjestää Suomessa?

- (a) Kolmen vuoden välein
- (b) Neljän vuoden välein
- (c) Viiden vuoden välein
- (d) Kuuden vuoden välein

K26 Kuka toimii tällä hetkellä eduskunnan ensimmäisenä puhemiehenä ja mitä puoluetta hän edustaa? (Merkitkää puolueeksi SIT, mikäli henkilö ei mielestänne edusta mitään puoluetta)

Nimi:

Puolue:

K27 Minkä kahden puolueen yhteistyöstä on käytetty käsitettä punamulta?

- (a) Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen ja Kansallisen Kokoomuksen
- (b) Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen ja Suomen Keskustan
- (c) Vasemmistoliiton ja Suomen Keskustan
- (d) Vasemmistoliiton ja Kansallisen Kokoomuksen

K28 Suomessa noudatetaan nk. parlamentarismien periaatetta. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten tätä periaatetta?

- (a) Kansa valitsee eduskunnan
- (b) Kansanedustajan tulee päätöksissään noudattaa äänestäjien tahtoa
- (c) Hallituksen tulee nauttia eduskunnan enemmistön luottamusta
- (d) Hallituksen tulee nauttia presidentin luottamusta

K29 Kuinka suuret ovat Suomen valtion vuotuiset menot?

- (a) 5-10 miljardia euroa
- (b) 50-60 miljardia euroa
- (c) 100-110 miljardia euroa
- (d) 250-260 miljardia euroa

K30 Mikä puolue on viime vuosina erityisen voimakkaasti ajanut nk. maakuntauudistusta?

- a) Kansallinen Kokoomus
- b) Perussuomalaiset
- c) SDP
- d) Keskusta

K31 Palkansaajien palkkatulo on veronalaista Suomessa. Oletetaan, että Virtanen ansaitsee 2 000 euroa kuussa ja Herranen 5 000 euroa kuussa. Mikä seuraavista valtion tuloverotusta koskevista väittämistä teidän mielestänne on lähinnä totuutta?

- (a) Virtasen ja Herrasen veroprosentit ovat yhtä korkeat.
- (b) Virtasen veroprosentti on korkeampi kuin Herrasen.

- (c) Herrasen veroprosentti on korkeampi kuin Virtasen.
- (d) Virtanen ei maksa lainkaan valtion tuloveroa, vain Herranen maksaa sitä
- (e) En osaa sanoa

K32 Mihin kysymykseen nk. aktiivimalli läheisimmin liittyy?

- a) Työttömän työnhakijan mahdollisuuteen saada työttömyysetuutta
- b) Ikääntyneiden fyysisen toimintakyvyn parantamiseen
- c) Vapaaehtoisen järjestötoiminnan kehittämiseen
- d) Nuorten mahdollisuuteen saada itselleen opiskelupaikka

K33 Mihin seuraavista hallinnon alueista menee eniten rahaa Suomen valtion budjetissa vuodelle 2019?

- a) Maksut Euroopan unionille
- b) Sotilaallinen maanpuolustus
- c) Kehitysyhteistyö
- d) Yliopistojen toiminta